

Oslo tingrett - TOSLO-2011-143688-2

Instans	Oslo tingrett - Kjennelse.
Dato	2011-09-19
Publisert	TOSLO-2011-143688-2
Stikkord	22. juli-saken. Fengsling. Isolasjon. Terrorforsett. Straffeprosessloven § 184, jf. § 185, jf. § 171 første ledd nr. 2, straffeprosessloven § 170a, EMK artikkel 5, straffeprosessloven § 188, straffeloven § 147a.
Sammendrag	Retten avla kjennelse om at siktede i 22. julisaken av etterforskningshensyn fortsatt skulle holdes varetektsfengslet inntil noe annet ble bestemt av påtalemyndigheten eller retten, men ikke utover 14. november 2011. Siktede ble også undergitt brev- og besøksforbud i hele fengslingsperioden. I tillegg ble han undergitt fullstendig isolasjon inntil noe annet ble bestemt av påtalemyndigheten eller retten, men ikke utover 17. oktober 2011. (Sammendrag ved Lovdata.)
Saksgang	Oslo tingrett TOSLO-2011-143688-2 (11-143688ENE-OTIR/02).
Parter	Den offentlige påtalemyndighet (aktor Christian Hatlo) mot A (advokat Geir Lippestad). Bistandsadvokater: advokat Frode Elgesem, advokat Mette Yvonne Larsen og advokat Siv Hallgren.
Forfatter	Tingrettsdommer Anne Margrethe Lund.

Ved Oslo tingretts kjennelse av 25.07.11 (TOSLO-2011-119207-2) ble A i medhold av straffeprosessloven § 171 nr. 2, jf § 170a og § 185 varetektsfengslet til 19.09.11 siktet for overtredelse av straffeloven § 147a første ledd bokstav a og straffeloven § 147 første ledd bokstav b. Han ble samtidig undergitt brev-, besøks- og medieforbud i hele perioden, samt fullstendig isolasjon inntil 22.08.11. Ved Oslo tingretts kjennelse av 19.08.11 (TOSLO-2011-129394-4) ble han undergitt fullstendig isolasjon til 19.09.11. Politiet har nå bedt om rettens kjennelse for fortsatt fengsling i inntil 8 uker med brev- og besøksforbud. Politiet har videre begjært at siktede undergis fullstendig isolasjon i fire uker, jf. straffeprosessloven § 186a første og annet ledd.

Retten finner at siktede med skjellig grunn fortsatt kan mistenkes for straffbare handlinger som kan medføre høyere straff enn fengsel i seks måneder, nemlig for forbrytelse mot straffeloven § 147a første ledd bokstav a og straffeloven § 147a første ledd bokstav b, som beskrevet i siktelsen. Retten viser til at siktede har erkjent å ha gjennomført bombesprengningen mot Regjeringskvartalet og skytingen på Utøya. Etterforskningen så langt har bekreftet dette.

Når det gjelder siktetes motiv, viser retten til det han forklarte i fengslingsmøtet 25.07.11 (TOSLO-2011-119207-2), og i senere politiavhør. Ut fra disse forklaringene finner retten det tilstrekkelig bevist at siktede har handlet med «terrorforsett», jf straffeloven § 147a.

Retten finner at også de spesielle fengslingsvilkårene i straffeprosessloven § 184, jf. § 185, jf. § 171 første ledd nr. 2 tilsier fortsatt fengsling. Det skal for å fengsle etter dette alternativet foreligge en nærliggende fare for at siktede vil forspille bevis dersom han blir løslatt. Det gjenstår fortsatt en omfattende etterforskning i saken, med ytterligere vitneavhør og annen bevisinnhentning. Retten finner at det er en nærliggende fare for og

overveiende sannsynlig at siktede, dersom han blir løslatt, vil forspille bevis i saken ved å søke å påvirke etterforskningen, ved å påvirke vitner og også ødelegge, eller manipulere andre type bevis. Det vises også til Borgarting lagmannsretts avgjørelse av 15.09.11 (LB-2011-145752) hvor det uttales at det er av aller størst betydning at eventuelle medhjelpere av siktede ikke kan nås ved kommunikasjon fra siktede, og at lagmannsretten ikke kan se at det kan fastslås at det bare er en «teoretisk mulighet» for at siktede har hatt medhjelpere.

Retten mener at fortsatt varetektsfengsling i åtte uker ikke er et uforholdsmessig inngrep, og at fortsatt fengsling er tilstrekkelig begrunnet, jf. straffeprosessloven § 170a. Retten har ved denne vurderingen lagt vekt på den svært alvorlige siktelsen. Fornytt behandling etter 4 uker anses uten betydning, jf. straffeprosessloven § 185 første ledd. Forholdet til EMK artikkel 5 nr. 3 som blant annet bestemmer at den som holdes varetektsfengslet skal ha rett til hovedforhandling innen rimelig tid er vurdert. Aktor har opplyst at man tar sikte på at hovedforhandlingen vil kunne starte første halvår 2012. Sett hen til den svært alvorlige siktelsen finner retten helt klart at politiet etterforsker saken med den nødvendige fremdrift og at oppstart av hovedforhandling i løpet av første halvår 2012 tilfredsstiller kravet om at hovedforhandling vil finne sted innen rimelig tid.

Fengslingsurrogater etter straffeprosessloven § 188 anses ikke anvendelige. Retten tar politiets begjæring til følge og setter fengslingsfristen til 14.11.11.

Påtalemyndigheten har også begjært kjennelse for fortsatt brev-, besøks- og medieforbud i hele fengslingsperioden. Retten viser til det som ovenfor er anført om faren for bevisforspillelse. Brev- og besøksforbud er nødvendig for å hindre at siktede kommuniserer med andre og på den måten påvirker etterforskningen. Medieforbud er nødvendig for å hindre at siktede blir kjent med deler av etterforskningen som siktede i dag er nektet innsyn i. I den forbindelse viser retten til at deler av media driver sin egen etterforskning. Retten finner derfor at begjæringen bør tas til følge, idet slikt forbud heller ikke anses uforholdsmessig, jf. straffeprosessloven § 186 annet ledd.

Påtalemyndigheten har videre begjært kjennelse for fortsatt fullstendig isolasjon i fire uker, jf. straffeprosessloven § 186a. Det er et vilkår for å ilegge fullstendig isolasjon at det er en nærliggende fare for at siktede vil forspille bevis i saken dersom han ikke holdes isolert, samt at isolasjon ikke er et uforholdsmessig inngrep.

Fullstendig isolasjon er etter rettens mening nødvendig for å hindre at siktede via andre innsatte påvirker etterforskningen, forspiller bevis og kontakter eventuelle medhjelpere. Sett hen til den svært alvorlige siktelsen og bevisforspillelsesfaren som foreligger, er retten av den oppfatning at fortsatt isolasjon er nødvendig, og at det ikke er et uforholdsmessig inngrep i denne saken.

En forlengelse av fullstendig isolasjon skal i utgangspunktet begrenses til to uker. Dersom etterforskningens art eller andre særlige omstendigheter tilsier at fornytt prøving etter to uker vil være uten betydning, og den siktede er fylt 18 år, kan fristen forlenges med inntil fire uker, jf. straffeprosessloven § 186a annet ledd fjerde punktum.

Politiets etterforskning er omfattende og pågår kontinuerlig. Et betydelig bevismateriale er innhentet og krever ytterligere gjennomgang. Retten legger til grunn at fornytt prøving etter to uker vil være uten betydning for isolasjonsspørsmålet. Idet en forlengelse av isolasjonen i fire uker heller ikke anses som et uforholdsmessig inngrep, tas politiets begjæring til følge.

Slutning:

A, født 0.0.1979, kan fortsatt holdes i varetektsfengsel inntil noe annet bestemmes av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 14.11.11.

A, født 0.0.1979, undergis brev- og besøksforbud i hele fengslingsperioden.

A, født 0.0.1979, undergis fullstendig isolasjon inntil noe annet bestemmes av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 17.10.11.